

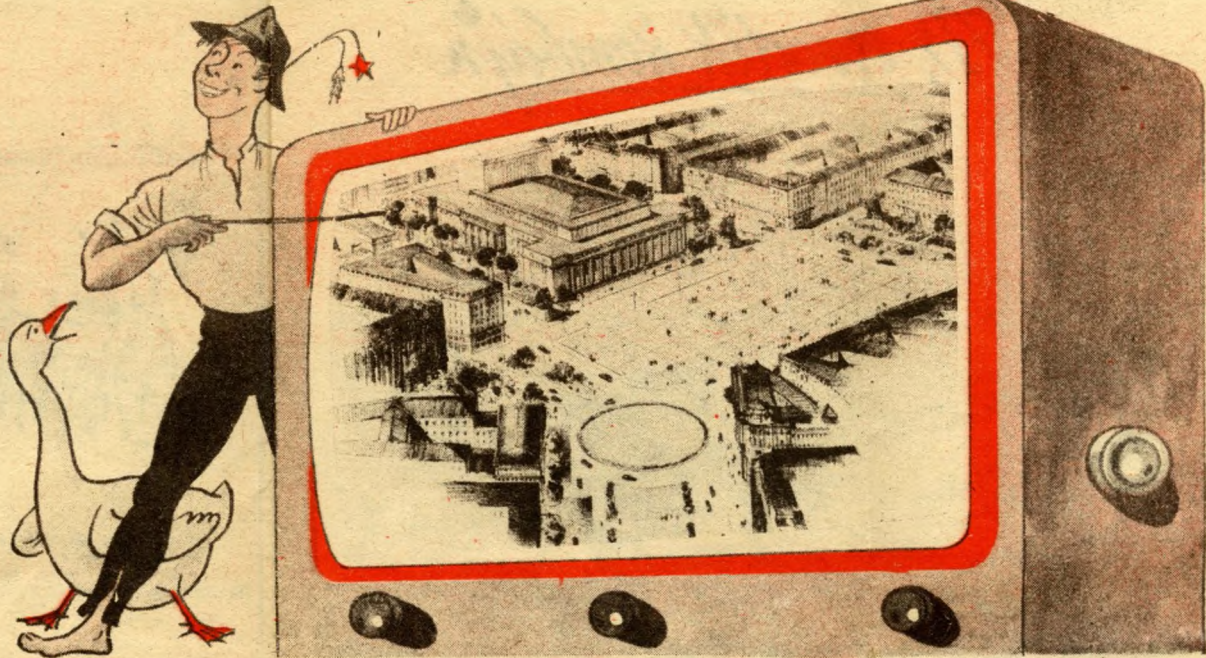
MILYEN LESZ BUDAPEST?

Televíziós közvetítés

HANG: VAJDA KÉP: GERŐ

Kedves néző-hallgatóink! Megkezdjük televíziós közvetítésünket. Helyezkedjenek el kényelmesen a készülék mellett s ha melegük van, kapcsolják be az elektromos hűtést, amely ma már minden lakásban megtalálható... És most kezdjük meg televíziós sétánkat Budapesten.

Bizonyára sokan emlékeznek még 1953-ra, az akkori Budapestre. Akadnak, akik a hatos villamost is emlékeztükbe tudják idézni, esetleg a Széna-téri rozoga bódépiacot, vagy a sokat emlegetett Patyolatot. A sportrajongók még ma is elkeseredetten gondolnak vissza 1953. április 23-ra, amikor a magyar-osztrák válogatott mérkőzésre nem kaptak jegyet. Kevés volt a férőhely és sok a jegyigénylő. Persze, ma már csak mosolygunk ezen, hiszen azóta már több magyar-osztrák válogatott zajlott le a Népstadionban, százezer néző előtt. Sőt, tudjuk, már 1953. augusztusában 75 ezer látogató fért el a Népstadionban. Gondoljuk csak el, milyen öröm volt az első mérkőzés. Soha nem volt ilyen hatalmas méretű sportpályája az országnak. Hetvenötezer néző... ez annyit jelent, hogy már akkor Kecskemét egész lakossága belefért volna a Népstadionba.

HA A LABDA MEGSZÓLAL...

— ...Hát ne legyen lámpalázam 100 ezer ember előtt?

A mai pesti lakosnak nem kell magyarázni, hogy Budapest egészséges levegőjű, szép, rendezett város lett. A Fővárosi Tanács városrendezési osztálya még az 1950-es években megkezdte terveinek fokozatos kidolgozását. Ennek eredménye, hogy ma már nincs lényeges különbség a belváros és a külvárosok között. Csupa modern, szép, célszerűen felépített háztömb épült. Bizony, 1950 körül építészünk még terveztek és építettek olyan házat, amelyen nem ablakok, hanem „szárhoz nyílások” voltak, kacsalábakon nyugodtak és emlékszünk még arra, hogy a Vigadó-téri hétmeletes modern ház legfelső erkélyére nem lehetett kimenni, mert elfelejtettek ajtót tenni rá.

Mindéz a múlté. Új házaink minden igényt kielégítenek. De nem feledkezünk meg műemlékeinkről sem. Többek között helyreállítottuk a Gellért-szállót, a Vigadót, a Várat.

A Közraktár-utóban lakó dolgozók például 1953-ban még sokat panaszkodtak, hogy a dunaparti hídépítő telep bizony éjjel-nappal túlhangos. Ma már szép rendezett park húzódik végig a Duna partján, a hídépítők — miután felépítették a régi Erzsébet-hídat is, — új telepre költöztek, a városon kívül. Új Tanácsház épült a régi Városháza helyén és — ezt most már valóban büszkén mondhatjuk el — itt már nyoma sincs a bürokráciának. 1953-ban még rengeteg értekezlet tartottak a Tanácsnál, ma csak a legszükségesebb esetben ül össze egy-egy értekezlet, és bárkit keresel telefonon, azonnal kapcsolják, munkaidőben sosincs házonkívül.

No, és a közlekedés? Ugye, még emlékszünk a villamosra? Sárga volt, csöngetett, lassan döcögött és lögtak rajta. Ma már legfeljebb egy-egy külvárosban bukkan fel. Budapesten trolik, autóbuszok és a földalatti gyorsasút bonyolítja le a forgalmat. Micsoda nagy izgalom volt 1953-ban a földalatti építése! A megállókat körülállták, nézték, hogyan dolgozik a toronydaru, a jürópajzs... Akkor még csak a földmunkák folytak... ma pedig, ... 70 kilométeres sebességgel robot a földalatti és a Népstadiontól néhány perc alatt el lehet érni a Délivasútig. És az állomások? Művészi alkotás valamennyi. A Népstadion állomáshoz vezető Ifjúsági Fásor hatméteres szobrai 1953-ban még csak kis modell voltak. A művészek egész sora dolgozott a tizenhat szoborcsoportozaton, amely most büszkén díszíti a jákkal szegélyezett utat.

EZ AZ ELVTARS A DÉLIVASÚTNÁL LAKIK!

— Halló, te vagy az, drágám? Most jöttem ki a stadionból... Igen, vége a meccsnek, Melegítsd meg nyugodtan a vacsorát, hét perc múlva otthon vagyok... Igen, igen, persze, hogy a földalattin jövök...

A fogaskerekű is alaposan „kínötte” magát: a Városmajor-parkon át lehoztuk a Moszkva-térre, úgy, hogy manapság a Stadiontól minden gyaloglás nélkül, kényelmesen feljuthatunk a Szabadsághegy tetejére, hogy friss hegyilevegőt szippantjunk.

És ha már a hegyeknél és a friss levegőnél tartunk... nézzük meg például a Gellérthegyet. Ugye, milyen gyönyörű új ruhát kapott? Helyreállítottuk a citadellát, a nyugati lejtőre füves játszótér került, fenyők, virágok, szép park a Szabadság-szobor köré... De azt ne higgyék, kedves néző-hallgatóink,

AZ UTOLSÓ KÉT PIACI LEGY

— 1953-ban még csak a Fény-utcai piac volt modern és higiénikus... most már valamennyi az. Gyere Lenke, szedjük a sátorfánkat, nincs többé resznivalónk a pesti piacokon...

hogy csak a Gellérthegyen lehet jó levegőt szippantani! Hála a Buvátnak Budapest tele van parkkal, füves-fás térrel... Hogy mi az a Buvátni?

Egy kis történelmi visszajutást kell adnunk. 1950-ben volt a FŐTI, vagyis a Fővárosi Tervező Iroda. Ez osztódás útján szaporodott, lett belőle a BUVI — Budapesti Városrendezési Intézet — és a FÖMTI, azaz Fővárosi Mélyépítő Tervező Intézet. Ezenkívül megmaradt a FŐTI is. 1952-ben egyesült a FŐTI és a BUVI és lett belőle BUVATI, magyarul: Budapesti Városépítészeti Tervező Iroda. Azóta így hívják. Nem kell megjedni a nevetől, nagyon rendszeresen dolgozik. Már 1953-ban megkezdte a város zöldövezeti térképének elkészítését: hová kell

ELTONTETIK AZ IZLÉSTELEN PORTALOKAT

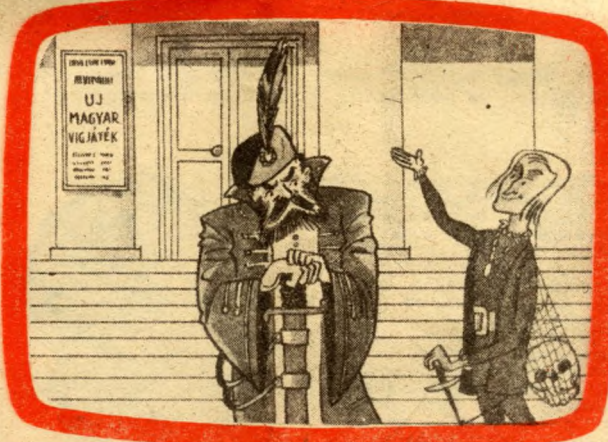

— Nohát, ügylatszük, nem csak nekem tett jót a kététi üdülés, hanem a háznak is, amelyben lakom... Rá sem lehet ismerni, úgy megszépült!

park, sportpálya, játszótér. Ők telepítettek erdősávot a pesti oldalra, hogy megvédjék a homoktól városunkat. Jelszavuk: számúzni a port, füstöt, bűzt a városból. Nekik köszönhető többi között Óbuda, Rákospalota és Csepel, hogy hatalmas sportligetet kapott.

De ne kalandozzunk el ilyen messzire. Ugye, ma már nem panaszkodik senki se arra, hogy nem lehet kívárni, amíg kiszolgálják az ember a Közértben. Minden körzetben a lakosság számára és szükségleteinek megfelelő számú Közért, Röltex, Csemege, Ojotért és egyéb bolt van. Ennek a tervszerű üzlethálózatnak alapját még 1953-ban vetették meg a Fővárosi Tanács városrendezési osztályán. Elkészítették Budapest üzlethálózati térképét és utcáról-utára megtervezték: hová milyen bolt kell.

AZ ÚJ NEMZETI SZÍNHÁZ ELŐTT

Hamlet (Bánk bánhoz): No, kollégám, azt hiszem módosítom a híres monológomat. Az már nem kérdés, hogy: „Lenni, vagy nem lenni...” Ilyen gyönyörű új színházban csak lenni érdemes...

A régi dűledező csarnokok is eltűntek. Emlékszünk még, milyen sok herce-hurca után nyílt meg végre 1953. áprilisában az első korszerű piac, a Fény-utcai. Ma már mindenfelé ilyen modern piacokon vásárolhat a háziasszony, húst, jözeléket, vadat, halat, sőt, ha kedve tartja a házikosztalt is vetélkedő ízletes készletet is.

Néhány mondat az üzleti portálokról. 1953-ban még csak a József Attila-utca egyik felén szedték le a töredezett, régi cégtáblákat. Aki arra járt, csodálkozva nézett: „Érdekes, mennyivel szebbek így a házak, mennyivel szebb így az utca.” Ma már minden budapesti utca ilyen, a portálok alkalmazkodnak a házak stílusához.

Mondanunk sem kell, hogy egy ilyen televíziós közvetítés során nem tudunk minden bemutatni. Budapest ötéves terveink alatt minden területen hatalmasat fejlődött. Az új Nemzeti Színház országunk egyik büszkesége, a klasszikusok mellett... igen, igen, ne tessék csodálkozni... új magyar vigjátékokat is műsorára tűzött.

A budapesti fürdőkedvelők örömeire kibővítettük a Lukács- és a Császárfürdőt, s a Dagálystrandot. A tabáni parkban modern, új kórházat emeltünk. Ma már senki sem keresi a Városligetben az Allatkertet. A hűvösölgői végállomás felett elterülő 320 hektáros botanikus kertben, festői környezetben helyeztük el.

Ma már szinte természetesnek vesszük, hogy ilyen szép lett Budapest. Ha emegyünk a csepeli munkásszálló ötemeletes épületömbje mellett, ahol 750 személy részére van modern, szépen berendezett szoba, nem is jut eszünkbe, hogy 1953 elején még csak pusztá falak álltak és munkások százai dolgoztak azon, hogy a csepeli dolgozóknak már 1953-ban korszerű szállásuk legyen.

Igen, mindez nem jut már eszünkbe, pedig... ugye, ebben egyetértünk velünk kedves hallgatóink... 1953. májusán fogadtuk meg ismét valamennyien, hogy Budapestet még szebbé tesszük, hogy első ötéves tervünket követni fogja a többi...

És most, kedves hallgatóink, búcsúznak. Ne haragudjanak, hogy televíziós közvetítésünk során gyakran idéztük fel a múltat, 1953-at, de csak így tudunk szemléltető képet adni Budapestről...

A CSEPELI MUNKÁSSZÁLLÓBAN

— Itt a szobám kulcsa, portás elvtárs. Ha valaki keres, kettőt a csögyár kishengersonán vagyok található, délután moziba megyek és este a könyvtárteremben sakkozom...